

**UITVOERINGS-
PROGRAMMA**
Vrijtijdseconomie
Hoeksche Waard

2024 - 2030

Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard

2024-2030

Aangeboden aan:
Gemeente Hoeksche Waard
Datum: mei 2024

Auteur(s):
Anneke van Mispelaar MSc
Daniek Nijland MSc
Daphne van der Veer MSc

Projectnummer 2021-1502

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	<i>2</i>
1 <i>Inleiding</i>	3
1.1 <i>Visie Vrijtijdseconomie als startpunt</i>	3
1.2 <i>Uitvoeringsprogramma vrijtijdseconomie</i>	3
1.3 <i>Begrippen</i>	3
1.4 <i>Opbouw van het uitvoeringsprogramma</i>	4
1.5 <i>Prioritering en kosten</i>	4
2 <i>Uitvoeringsprogramma</i>	6
2.1 <i>Themalijnen voor aanbodversterking en productontwikkeling</i>	6
2.2 <i>Samenwerking en alliantievorming</i>	8
2.3 <i>Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen</i>	9
2.4 <i>Beweegvriendelijke buitenruimte</i>	10
2.5 <i>Aantrekkelijk en duurzaam verblijfsaanbod</i>	11
2.6 <i>Vrijtijdsvoorzieningen voor én door jeugd en jongeren</i>	12
2.7 <i>Bereikbaar eiland</i>	13
3 <i>Financiën, organisatie en monitoring</i>	14
3.1 <i>Financiën</i>	14
3.2 <i>Organisatie en monitoring</i>	15

1 Inleiding

1.1 Visie Vrijetijdseconomie als startpunt

1.1.1 Stip op de horizon richting 2030

In november 2021 heeft de gemeenteraad de Visie Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard vastgesteld. In de Visie Vrijetijdseconomie heeft de gemeente samen met ondernemers en andere betrokken partijen de ambities en doelen voor de vrijetijdseconomie in 2030 bepaald.

Ambities en doelen 2030

In 2030 leveren recreatie en toerisme een belangrijke bijdrage aan de welvaart van de Hoeksche Waard en het welzijn van haar inwoners. Daarbij beleven gasten en inwoners het eiland, is de toeristisch-recreatieve ontwikkeling versterkt en wordt er voortgebouwd op de unieke kwaliteiten van de Hoeksche Waard. Toeristisch-recreatieve ontwikkeling gebeurt in balans met de omgeving en ontwikkelingen passen binnen de draagkracht van de natuur, het landschap en de samenleving. De inwoners zijn trots op het eiland en zijn steeds vaker ambassadeurs van al het moois dat het eiland te bieden heeft op het gebied van landschap, natuur, water, erfgoed en innovatieve agrifood.

7 speerpunten

Om de ambitie en doelen voor 2030 te bereiken zetten we in op de volgende 7 speerpunten:

1. Aanbodversterking en ontwikkelingen met themalijnen;
2. Samenwerking en alliantievorming;
3. Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen;
4. Beweegvriendelijke buitenruimte;

5. Aantrekkelijke en duurzame verblijfsaccommodaties;
6. Aanbod ontwikkelen met en voor jongeren en jeugd;
7. Goede en frequente vervoersverbindingen over water en tussen stad en land.

1.2 Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie

In het Hoofdlijnenakkoord 2022-2026 'Samen doordacht doen' en het Collegeprogramma 2022-2026 is toegezegd dat we de Visie Vrijetijdseconomie in uitvoering gaan brengen, samen met de sector. Daarvoor is met de interne en externe belanghebbenden dit uitvoeringsprogramma opgesteld. Met het uitvoeringsprogramma werken gemeente en ondernemers gezamenlijk aan een aantrekkelijk toeristisch-recreatief aanbod voor bezoekers en inwoners.

1.3 Begrippen

Bij de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma bleek dat er meerdere manieren zijn om naar vrijetijdseconomie te kijken. Met name over paden en routes is er wel eens sprake van spraakverwarring en verschillende verwachtingen. Daarom is hieronder een definitie van een aantal gebruikte termen opgenomen.

- **Paden:** de fysieke ondergrond waarover men een route volgt (voor varen zijn dit vaarwegen). Vrijetijdseconomie gaat niet over aanleg en onderhoud paden.
- **Route:** de weg die men volgt van A naar B of voor een ronde, vaak over verschillende paden. Vrijetijdseconomie gaat over recreatieve routes.
- **Recreatieve route:** een route voor vrijetijdsbesteding, waarbij omgeving en de belevingswaarde daarvan (waaronder natuur- en landschap) een primaire rol spelen.

- **Themaroute:** een recreatieve route langs culturele en landschappelijke bezienswaardigheden, waarbij een specifiek thema centraal staat.
- **Routenetwerk:** een stelsel van routes of een systeem van knooppunten om zelf routes te volgen.
- **Ommetjes:** routes primair voor inwoners van wijk of dorp. Te volgen 'vanaf de voordeur'.

Feitelijk staat het voor iedereen vrij om een recreatieve route uit te zetten. Door de Hoeksche Waard lopen bijvoorbeeld etappes van het Biesbosch Streekpad en het Floris V pad, beiden beheerd door de organisatie Wandelnet. En een etappe van LF Maasroute, waar Stichting Landelijk Fietsplatform verantwoordelijk voor is. Maar ook organisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Hoeksche Waards Landschap, de Oranjevereniging en ondernemingen hebben hun 'eigen' routes. De gemeente is niet bij al deze routes betrokken en de acties met betrekking tot recreatieve routes hebben dan ook alleen betrekking op routes waarvan de gemeente trekker is.

Verder zijn er ook 'grijze gebieden' tussen beleidsvelden. Deze overlap (cross-overs) zijn in de Visie Vrijetijdseconomie uitgebreid in beeld gebracht. Bijvoorbeeld erfgoed, landschap en cultuur zijn essentiële onderdelen voor een aantrekkelijk toeristisch-recreatief product. Maar wie gaat er eigenlijk over de 10 kunstpicknickplaatsen in de Hoeksche Waard? Het is kunst, maar wel kunst waar recreanten op kunnen zitten en uit kunnen rusten. En wie gaat erover als een erfgoedobject een recreatieve (her)bestemming heeft of krijgt? En bij sportieve recreatie is het uitgangspunt dat wanneer een initiatief vanuit een vereniging of stichting komt, dat dit onder het beleidsveld sport valt. Maar daar zijn altijd uitzondering voor te bedenken. Daarom spreken we hier ook van een integraal tot stand gekomen visie en een integraal tot stand gekomen uitvoeringsprogramma: voor elke actie in het 'grijze gebied' is overleg geweest wie (welk beleidsveld) deze actie het beste kan trekken en wie daarin meer een adviserende/meewerkende rol heeft.

1.4 Opbouw van het uitvoeringsprogramma

In hoofdstuk 2 van dit uitvoeringsprogramma is voor de 7 speerpunten uit de visie op een rij gezet met welke acties we aan de slag gaan. Elke actie is voorzien van een omschrijving, prioritering en wie de betrokken partijen zijn. In hoofdstuk 3 besteden we aandacht aan de financiering en monitoring.

1.5 Prioritering en kosten

Prioritering

Op basis van de gezamenlijke ambities en de mogelijkheden van de gemeente is bij de totstandkoming van de Visie Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard een prioritering opgehaald. De prioritering is in een aantal sessies met interne en externe belanghebbenden vertaald in dit uitvoeringsprogramma. Dit bepaalt hoe wij de aanwezige capaciteit en middelen binnen de gemeente inzetten. Bij het stellen van prioriteiten is vooral gekeken naar de (ingeschatte) effecten voor de overkoepelende ambities en doelstelling. Hierbij zijn de volgende algemeen gedeelde criteria gehanteerd:

- Eerst de basis op orde en het invullen van 'gaten' in het aanbod;
- Aanbod bij voorkeur gericht op inwoners én bezoekers;
- Vergroten van de aantrekkelijkheid van het toeristisch-recreatief aanbod én bijdrage aan doelstellingen voor welvaart, welzijn, landschap, natuur, water, erfgoed en/of innovatieve agrifood;
- Zoveel mogelijk aansluiten bij dingen die er al zijn of op de planning staan.

Met name het opwaarderen en optimaal benutten van het recreatieve routenetwerk is door alle belanghebbenden aangemerkt als hoge prioriteit, omdat dit alle voorgenoemde elementen in zich heeft. Routes zijn een belangrijk middel om verbindingen te leggen tussen recreatieve voorzieningen en bezienswaardigheden en zijn van grote maatschappelijke waarde. Goed ingerichte recreatieve routes nodigen uit tot bewegen en maken de Hoeksche Waard een aantrekkelijk gebied om te verblijven.

En bij goede inrichting is het erg belangrijk dat de routes zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking. Dit sluit ook aan bij de ambities van provincie Zuid-Holland, LEADER Zuid-Hollandse Eilanden en Regiodeal Zuid-Hollandse Delta 5^e tranche, waarin bewegen en beweegvriendelijke buitenruimte een belangrijke plaats innemen.

Bij de jaarlijkse evaluatie van beleid en uitvoering kijken wij of de prioritering zo nodig bijgesteld moet worden. Bijvoorbeeld omdat vanuit regionale samenwerking (LEADER, Regiodeal) grotere effecten bereikt kunnen worden dan eerder verwacht. Uiteraard spelen ook politieke context en maatschappelijke ontwikkelingen hierbij een rol.

- **Prioriteit I** wil zeggen dat de actie meteen opgepakt wordt door de gemeente (start in 2024).
- **Prioriteit II** geeft aan dat de gemeente zich voor die maatregel op middellange termijn zal inzetten (2025-2026) of zoveel eerder als de gelegenheid zich voordoet (denk aan subsidies, partners, ondernemersinitiatieven, beleidsmatige wijzigingen, enzovoorts).
- **Prioriteit III** geeft aan dat dit een maatregel is voor de langere termijn (na 2026) of er moet – net als bij de vorige categorie vermeld – zich de gelegenheid voordoen, waardoor we hier op kunnen versnellen.

De benodigde en beschikbare financiële en personele middelen zijn aan de voorkant bepaald samen met de belanghebbenden. Vervolgens is een begroting opgesteld en de benodigde budgetten bepaald. Vanuit het Collegeprogramma zijn budgetten toegekend tot en met 2026. In 2026 zal een evaluatie plaatsvinden, waarbij de benodigde budgetten voor de periode 2027-2030 in beeld worden gebracht.

Wij zorgen er steeds voor dat voor de uitvoering van het programma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld door extra geld aan te trekken vanuit externe bronnen. Als dit niet mogelijk is, wordt dit meegenomen in de jaarlijkse evaluatie en herprioritering.

In hoofdstuk 4 wordt verder ingegaan op financiën, organisatie en monitoring.

2 Uitvoeringsprogramma

In dit hoofdstuk zijn per speerpunt concrete acties benoemd die onderdeel uitmaken van het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie. Bij elke actie is een nadere omschrijving, betrokkenen en prioriteit opgenomen.

2.1 Themalijnen voor aanbodversterking en productontwikkeling

Met behulp van aansprekende thema's kunnen we het toeristisch-recreatieve aanbod met elkaar verbinden en als geheel aantrekkelijker maken. In de Visie Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard zijn 2 themalijnen bepaald: 'Eiland van 60 polders' en 'Agrifood'. Hieronder staan acties benoemd die hier aan bijdragen.

Speerpunt 1. Themalijnen voor aanbodversterking en productontwikkeling: Eiland van 60 polders en Agrifood				
Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit	
1.1	Opwaarderen bestaande recreatieve routes	De recreatieve routes waar de gemeente trekker van is, voldoen aan de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> - Bebording/bewegwijzering, informatiepanelen en de Toeristische Overstappunten (TOP's) zijn actueel; - Onderhoud en promotie zijn voor de toekomst geborgd; - Betrokkenheid van ondernemers en musea of andere 'points of interest' langs de route; - Versterkte verbinding met landbouw, voedselproductie, erfgoed, natuur of cultuur. 	Gemeente, ondernemers, erfgoedbeheerders, gebiedsbeheerders	I
1.2	Ontwikkelen nieuwe themaroutes	Eén recreatieve themaroute per jaar, welke voldoet aan de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> - De route moet een aanvulling zijn op het bestaande aanbod van de Hoeksche Waard; - De route draagt bij aan het verstevigen van minimaal een van de 2 themalijnen; - Onderhoud en promotie zijn voor de toekomst geborgd; - Betrokkenheid van ondernemers en musea of andere 'points of interest' langs de route. 	Gemeente, ondernemers, erfgoedbeheerders, gebiedsbeheerders, agrarische natuurverenigingen	I
1.3	Ontwikkelen erfgoed als drager van recreatie en toerisme	Aanbodversterking via benutting rijke historie, erfgoed en verhalen: <ul style="list-style-type: none"> - Deelname met de Stelling van Willemstad aan de Alliantie Zuiderwaterlinie; - Meedenken en bijdragen aan toeristisch-recreatieve herbestemming erfgoed, in het bijzonder Fort Buitensluis; - Uitbreiding Audiotour Watersnoodramp; - Route + aanhaken ondernemers bij Open Monumentendag. 	Gemeente, buurgemeenten, ondernemers, erfgoedbeheerders, gebiedsbeheerders, erfgoedtafel	I

1.4	Kansen van Foodlab benutten	<p>We koppelen de resultaten van de acties uit het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie Hoeksche Waard aan de resultaten van Foodlab, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foodlabroute: themalocaties en per thema boeren en hun verhaal aan elkaar verbinden; - Korte keten en (voedseleducatie) in samenwerking met Stichting Natuurlijk bij de Boer, onder andere via het BoerdeReisPaspoort en via de menukaart van Jong Leren Eten; - Nationaal Programma Landelijk Gebied, verbeterde groenblauwe dooradering. 	Gemeente, ondernemers, LTO, agrarische natuurverenigingen
1.5	Behoud boerenlandpaden	<p>De huidige contracten boerenlandpaden lopen t/m 2024. We gaan met de grondeigenaren nieuwe contracten aan.</p> <p>De huidige subsidietoekenning boerenlandpaden van provincie Zuid-Holland loopt t/m 2024. We vragen nieuwe subsidie aan bij de provincie.</p>	Gemeente, ondernemers, provincie, Stichting Rietgors

2.2 Samenwerking en alliantievorming

Samen werken aan de juiste totaalbeleving is een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van onze ambities voor de vrijetijdseconomie. Het is belangrijk dat alle onderdelen van het toeristisch-recreatieve product van de Hoeksche Waard op elkaar aansluiten en aan de verwachtingen van gasten voldoen. Samenwerking tussen alle betrokken partijen is essentieel om de kansen die recreatie en toerisme de gemeente biedt te kunnen verzilveren. Het gaat hier om de samenwerking met en tussen aanbieders van het toeristisch-recreatieve product, binnen de gemeente en met andere overheden.

Speerpunt 2. Samenwerking en alliantievorming				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
2.1	Marketing en promotie toeristisch-recreatief product	Digitale en fysieke beschikbaarheid informatie toeristisch-recreatief product: <ul style="list-style-type: none"> - Actuele knooppuntennetwerken in de Landelijke Routedatabank; - Themaroutes digitaal beschikbaar voor intern en extern gebruik; - Points Of Interest, zoals ondernemers, musea, molens, rustpunten digitaal beschikbaar voor intern en extern gebruik; - Fysiek promotiemateriaal, zoals kaarten, flyers en vlaggen. 	Gemeente, provincie, Wandelnet, Fietsplatform, KNHS	II
2.2	Stimuleren dialoog met en tussen aanbieders toeristisch-recreatief product	Vast programma van ontmoetingsmomenten gefaciliteerd door de gemeente, dat minimaal het volgende omvat: <ul style="list-style-type: none"> - 1x per jaar overleg met Horeca Klankbordgroep + Koninklijke Horeca Nederland; - 3x per jaar Horecaoverleg Oud-Beijerland (feb, jun, okt); - 2x per jaar klankbordgroep recreatie & toerisme in samenwerking met Gebiedsmarketing; - 1x per jaar een netwerkevent voor aanbieders toeristisch-recreatief product. 	Gemeente, KHN, ondernemers	I
2.3	Opzetten platform vrijetijdseconomie	Een lokale alliantie voor behoud en ontwikkeling van toeristisch-recreatief Hoeksche Waard.	Gemeente, ondernemers	III
2.4	Samenwerking andere overheden voortzetten en versterken	Bijdrage leveren aan minimaal de volgende samenwerkingsvormen: <ul style="list-style-type: none"> - Lopende tranche Regiodeal pijler Landschap en Toerisme; - Invulling toeristisch-recreatieve aspecten nieuwe tranche Regiodeal; - LEADER programma. 	Gemeente, buurgemeenten, ondernemers, erfgoedbeheerders, gebiedsbeheerders	I
2.5	Aansluiten bij Routeplatform Zuid-Holland	We sluiten aan bij routeplatform Zuid-Holland voor het routebeheer van de recreatieve routenetwerken.	Gemeente, andere gemeenten in Zuid-Holland, provincie	III

2.3 *Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen*

We benutten de kansen die er liggen voor aanbodversterking en productontwikkeling. We richten ons op het realiseren en mogelijk maken van aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen passend bij de kernkwaliteiten van de Hoeksche Waard.

Speerpunt 3. Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
3.1	Verkenning versterking (economische) betekenis van waterrecreatie	Een rapport met daarin de (economische) betekenis van waterrecreatie voor de Hoeksche Waard en hoe deze vergroot kan worden, wat als basis kan dienen voor toekomstige acties.	Gemeente, ondernemers, havenbeheerders	III
3.2	Opstellen havenvisie	Een integrale visie op de functie van de (gemeentelijke) havens. Een onderzoek naar of de huidige vorm voldoende is om de toeristen en watersporters te ontvangen of dat er een opwaardering moet plaatsvinden.	Gemeente, ondernemers, havenbeheerders	III
3.3	Opstellen horeca uitvoeringskader	Een onderbouwd en afgestemd uitvoeringskader voor de horeca, met de acties die nodig zijn om het droombeeld voor de horeca te bereiken en dat als basis kan dienen voor verder te ontwikkelen beleid en regelgeving, zoals het terrassenbeleid, het beleid multifunctionele landbouw, het omgevingsplan, enzovoort.	Gemeente, ondernemers, KHN	I
3.4	Opzetten evenementenfonds	Subsidiereregeling Evenementenfonds Hoeksche Waard. De evenementen die in aanmerking voor het fonds komen, voldoen aan de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> - Belichten en versterken de identiteit van de Hoeksche Waard op een positieve manier; - Leggen een duurzame verbinding met ondernemers en instellingen; - Dragen bij aan het bereiken van de doelstellingen uit de Visie Vrijtijdseconomie Hoeksche Waard. 	Gemeente, ondernemers-collectieven	II

2.4 Bewegvriendelijke buitenruimte

Bewegen en recreëren in de buitenruimte is belangrijk voor de gezondheid van alle inwoners van de Hoeksche Waard. De gemeente zet zich in om bestaande voorzieningen te verbeteren en investeert actief in het creëren van meer mogelijkheden voor sportieve recreatie.

Speerpunt 4. Bewegvriendelijke buitenruimte				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
4.1	Verder uitrollen mogelijkheden voor ruiters en menners	Ruiter- en menroutenetwerk Hoeksche Waard dat aan de volgende voorwaarden voldoet: <ul style="list-style-type: none"> - Aanleg en bewegwijzering volgens provinciale richtlijnen; - Ondernemersbetrokkenheid; - Onderhoud en promotie zijn voor de toekomst geborgd. 	Gemeente, waterschap, provincie, KNHS, ondernemers, ruiters en menners.	I
4.2	Rustpunten realiseren	Circa 10 rustpunten in het buitengebied. Deze zijn geografisch verdeeld over de hele Hoeksche Waard en ingericht conform de vereisten en richtlijnen van de landelijk opererende Stichting Rustpunt.	Gemeente, stichting Rustpunt, inwoners, ondernemers, HWL	I
4.3	Routenetwerk aantrekkelijker maken voor bewegen/actieve buitensport	Eén route met bewegconcept per jaar, welke voldoet aan de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> - De route moet de buitenruimte aantrekkelijker maken voor bewegen en/of actieve buitensport; - Onderhoud en promotie zijn voor de toekomst geborgd. 	Gemeente, HW Actief, ondernemers, gebiedsbeheerders	II
4.4	Toegankelijk ondernemen	Verbeterde digitale en fysieke toegankelijkheid van de lokale toeristisch-recreatieve MKB ondernemingen voor mensen met een beperking.	Gemeente, ondernemers, ondernemerscollectieven, ervaringsdeskundigen	I
4.5	Toegankelijke recreatieve routes	Verbeterde digitale en fysieke toegankelijkheid van de recreatieve routes voor mensen met een beperking.	Gemeente, HW Actief, ondernemers, ondernemerscollectieven, gebiedsbeheerders, ervaringsdeskundigen	II
4.6	Mountainbikeroute	Mountainbikeroute Hoeksche Waard dat aan de volgende voorwaarden voldoet: <ul style="list-style-type: none"> - Totstandkoming op initiatief gebruikers/wielervereniging; - Ondernemersbetrokkenheid; - Voldoet aan de kaders en richtlijnen van Wielersportbond NTFU; - Onderhoud en promotie zijn voor de toekomst geborgd. 	Gemeente, ondernemers, gebruikers(groepen), gebiedsbeheerders	III

2.5 Aantrekkelijk en duurzaam verblijfsaanbod

Met een groter en diverser verblijfsaanbod willen we (dag)gasten verleiden om langer in de Hoeksche Waard te blijven en hen de mogelijkheid bieden om het eiland écht te beleven.

Speerpunt 5. Aantrekkelijke en duurzame verblijfsaccommodaties				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
5.1	Stimuleren vitaliteit verblijfsrecreatie	Verbeterde vitaliteit verblijfsrecreatie: <ul style="list-style-type: none">- BAG registratie vaste stand- en ligplaatsen;- Toolkit voor ondernemers;- Integrale aanpak ondermijning.	Gemeente, buurgemeenten, ondernemers, RIEC, PVO	I
5.2	Opstelling uitvoeringskader verblijfsrecreatie	Een onderbouwd en afgestemd uitvoeringskader voor de verblijfsrecreatie met de acties die nodig zijn om het droombeeld voor de verblijfsrecreatie te bereiken en dat als basis kan dienen voor verder te ontwikkelen beleid en regelgeving, zoals het omgevingsplan.	Gemeente, ondernemers	II

2.6 Vrijtijdsvoorzieningen voor én door jeugd en jongeren

De jeugd is de toekomst van de Hoeksche Waard. Goede vrijtijdsvoorzieningen die aansluiten bij hun behoeften en wensen helpen om hen vast te houden en dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor jonge huishoudens.

Speerpunt 6. Aanbod ontwikkelen met en voor jongeren en jeugd				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
6.1	Aanbod ontwikkelen in samenwerking met jongeren	We gaan in gesprek met jongeren over hun wensen voor aanbodontwikkeling. We zoeken aansluiting bij het jongerenparticipatieprogramma. In samenwerking met ondernemers en jongeren kijken we welke acties mogelijk zijn.	Gemeente, ondernemers, jongeren	I
6.2	Routenetwerk aantrekkelijker maken voor de jeugd	Eén route per jaar, welke voldoet aan minimaal één van de volgende kenmerken: <ul style="list-style-type: none">- Speelt in op jeugdthema's;- Speelt in op social media gebruik onder de jeugd;- Bevalt actieve, speel en/of educatieve elementen.	Gemeente, ondernemers, jongeren	I

2.7 Bereikbaar eiland

Een goede bereikbaarheid is essentieel voor het verder ontwikkelen van recreatie en toerisme in de Hoeksche Waard. Er is structureel aandacht nodig voor het behouden en verbeteren van de bereikbaarheid, zowel over het water, tussen stad en land als binnen de gemeente zelf. Een deel van onderstaande acties pakken we op samen met verkeer/mobiliteit.

Speerpunt 7. Goede en frequente vervoersverbindingen over water en tussen stad en land				
	Actie	Concreet resultaat	Betrokkenen	Prioriteit
7.1	Professionaliseren veerverbindingen	Het netwerk van veerverbindingen rond de Hoeksche Waard is versterkt en toekomstbestendig.	Gemeente, buurgemeenten, exploitanten	I
7.2	Verbeteren bereikbaarheid	De belangen van de vrijetijdseconomie worden meegenomen in de gesprekken met Rijkswaterstaat, waterschap, provincie en andere belanghebbenden bij mobiliteitsvraagstukken. Het Mobiliteitsplan Hoeksche Waard houdt rekening met belangen van vrijetijdseconomie.	Gemeente, Rijkswaterstaat, waterschap, provincie, OV	I

3 Financiën, organisatie en monitoring

In dit hoofdstuk zetten we de financiële organisatorische aspecten van het uitvoeringsprogramma nog eens op een rij en beschrijven we hoe we de voortgang willen monitoren.

3.1 Financiën

De financiering voor het uitvoeren van de acties komt vanuit de gelden die toegekend zijn aan vrijetijdseconomie. De benodigde extra budgetten om via dit uitvoeringsprogramma in te kunnen zetten op de geformuleerde acties, zijn meegenomen in de tweede begrotingswijziging waarin de financiële gevolgen van het collegeprogramma 2022-2026 zijn verwerkt. Deze begrotingswijziging is in december 2022 goedgekeurd door de raad. Voor de komende 3 jaar zijn daardoor onderstaande bedragen beschikbaar op het budget vrijetijdseconomie. De financiële verantwoording vindt plaats in de jaarlijkse planning en control cyclus.

	2024 (in €)	2025 (in €)	2026 (in €)
Vrijetijdseconomie	150.000	250.000	250.000

Waar in 2024 de nadruk vooral ligt op 'de basis op orde', zal in 2025 en 2026 meer ingezet worden op het ontwikkelen van nieuw aanbod en aanhaken op activiteiten van andere beleidsvelden, lokale en regionale ontwikkelingen, waardoor het benodigde budget in die jaren hoger ligt. Op basis van normbedragen en ervaringscijfers is voor deze 3 jaren een verdeling van bovenstaand budget gemaakt per speerpunt. Deze verdeling is in de volgende tabel weergegeven. Het belang wat gehecht wordt aan de recreatie en beweegvriendelijke buitenruimte, komt hierin naar voren.

Maar de verdeling van het budget vrijetijdseconomie over de speerpunten geeft geen volledig beeld van de 'belangrijkheid' van de speerpunten. Er is namelijk ook gekeken naar alternatieve vormen van financiering, zoals:

- Subsidiemogelijkheden met name bij provincie Zuid-Holland;
- Regiodeal;
- LEADER;
- Particuliere financieringsstromen vanuit de private sector;
- Slim combineren met acties en budgetten vanuit andere teams/uitvoeringsprogramma's.

Bovenstaande zorgt ervoor dat voor sommige acties budgetten bij elkaar gelegd worden, waardoor de bijdrage vanuit vrijetijdseconomie beperkt gehouden kan worden. 2 voorbeelden:

- De deelname Alliantie Zuiderwaterlinie, wordt voor een derde vanuit erfgoed, voor een derde vanuit gebiedsmarketing en voor een derde vanuit vrijetijdseconomie bekostigd;
- Voor het realiseren van ruit- en menroutes fase 2 in 2024 hebben we een 100% subsidie van de provincie weten te verwerven, waardoor het de gemeente feitelijk alleen uren kost.

Uitgangspunt is dat we met dit uitvoeringsprogramma inzetten op een steeds meer zichzelf in stand houdende sector. We ondersteunen de sector hierin door:

- Tijd en middelen in te zetten voor het op orde brengen van de zaken die onder de verantwoording van de gemeente vallen (met name de recreatieve routes). We hebben daarbij ook rekening gehouden met de middelen die nodig zijn om het op orde te houden;

- We geven een (start)impuls aan aanbieders van het toeristisch-recreatief product om drempels weg te nemen en/of sneller resultaten te kunnen boeken, zodat er een vliegwieleffect ontstaat waarbij de vrijetijdsector zelf ook meer geld genereert om vooruit te kunnen komen.

Speerpunt	2024 (in €)	2025 (in €)	2026 (in €)
Themalijnen	51.000	56.000	27.000
Samenwerking	21.000	21.000	21.000
Water-, dagrecreatie en evenementen	0	10.000	10.000
Beweegvriendelijke buitenruimte	38.000	77.000	145.000
Verblijfsaccommodaties	5.000	35.000	7.000
Aanbod jongeren/jeugd	25.000	40.000	35.000
Vervoersverbindingen	10.000	11.000	5.000

3.2 Organisatie en monitoring

Uitgangspunt bij het uitvoeren van de acties is een projectmatige aanpak. We stellen jaarlijks een voortgangsrapportage op waarin we de stand van zaken van de acties toelichten. Dit is ook het moment waar we evalueren of de acties die voor het volgende jaar op de planning staan nog actueel zijn. In 2026 komt er een evaluatie van dit uitvoeringsprogramma en actualiseren we deze.

In de Visie Vrijetijdseconomie zijn een aantal indicatoren (KPI's) benoemd waarmee we kunnen meten in hoeverre de doelen van de visie worden bereikt. Waar mogelijk nemen we deze indicatoren mee in de jaarlijkse voortgangsrapportage. We concentreren ons daarbij op een strategische set van KPI's, die meetbaar en ingericht zijn.

Dit zijn:

- Aandeel van recreatie en toerisme van de totale werkgelegenheid;
- Aantal vestigingen in de toeristisch-recreatieve sector;
- Geïnde toeristenbelasting (en waar mogelijk: achterliggende gegevens).

Daarnaast kijken we naar:

- Het aantal en de aard van de meldingen over de recreatieve routes;
- Het aantal overtochten met pontjes.

In 2026 houden we een kleine enquête die we afzetten tegen de resultaten van de enquête die gehouden is bij de totstandkoming van de Visie Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard:

- Cijfer wat inwoners en bezoekers aan het vrijetijdsaanbod geven (dit was in 2019 een 6,2);
- Aantal inwoners van de Hoeksche Waard die het eiland zouden aanbevelen als toeristisch-recreatieve bestemming (dit was in 2019 38%).

Bij alle indicatoren kan opgemerkt worden dat de beoogde effecten op de doelen voor de vrijetijdseconomie niet direct waarneembaar zijn na het nemen van de acties. Daar gaat in de praktijk wat meer tijd overheen (dit wordt ook wel na-ijleffect genoemd). Verder moeten de indicatoren geïnterpreteerd worden door ze in het licht te zetten van landelijke en/of regionale cijfers, maatschappelijke ontwikkelingen en invloedfactoren zoals de weersomstandigheden in dat jaar.

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

Bureau BUITEN

Economie en Omgeving

Achter Sint Pieter 160

NL-3512 HT Utrecht

info@bureaubuiten.nl

+31 (0)30 - 231 89 45

www.bureaubuiten.nl